

ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМГИЙН
СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

2019

БАРИЛГЫН САЛБАРЫН ТАНИЛЦУУЛГА

Барилгын салбарын танилцуулгатай холбоотой мэдээлэл, санал, хүсэлтээ доорх хаягаар илгээнэ үү.

Говь-Алтай аймгийн Статистикийн хэлтэс

Хаяг: Аймгийн ЗДТГ 1-р байр,108 тоот

Вэб хуудас: www.govi-altai@nso.mn

Танилцуулгыг бэлтгэсэн:

Статистикийн хэлтсийн мэргэжилтэн Г.Цэрэнлхам

И-мэйл: lhamaag9@yahoo.com

Утас: 7048-3442

Танилцуулгыг хянасан:

Статистикийн хэлтсийн дарга Д.Тунгалаг

Статистикийн хэлтсийн ахлах мэргэжилтэн Ч.Ууганбаяр

Барилгын салбарын хөгжиж ирсэн түүх

Монгол улсад барилгын салбар 1921 онд Аж ахуйн явдлын яам, Харилцан туслалцах хоршоолол, Монгол банкыг түшиглүүлэн Монголын хувь нийлүүлсэн барилгын хоршоог нэг буман төгрөгийн хөрөнгөтэйгээр байгуулсан нь Монгол улсад барилгын байгууллагын үүсэл болсон түүхтэй.

Барилгын хувь нийлүүлсэн хоршоо байгуулагдсан анхны жилдээ 760 гаруй мянган төгрөгийн төлөвлөгөө улсаас авч ажилласан байна.

Барилгын салбар тасралтгүй хөгжиж тэргүүн эгнээний салбар, бүх ард түмний үйл хэрэг болж байжээ.

Улсын хэмжээгээр гүйцэтгэсэн барилга угсралтын ажлын хэмжээ 1986-1990 онд жилд дунджаар 100 гаруй тэрбум төгрөгт хүрч байжээ.

Барилгын салбарын оргил үе гэж хэлж болох 1989 оны байдлаар одоогийн үнийн ханшаар 100 гаруй тэрбум төгрөгийн өртөг бүхий машин механизм ашиглагдаж, салбарын үндсэн хөрөнгийн 50 гаруй хувийг эзлэн, нэг төгрөгийн барилга угсралтын ажил гүйцэтгэхэд 48 мөнгөний зардал гаргаж байжээ. Энэ үед газар шорооны ажлын 92.8-93.4 ачиж буулгах ажлын 78.4-87.6, бетон, бетон төмөр хийц бүтээж угсрах ажлын 77.6-85.3 хувийг механикжсан аргаар гүйцэтгэж, жил тутам паркийн 5-10 хувийг дэс дараатайгаар шинэчилж байв.

Говь-Алтай аймгийн хувьд БНМАУ-ын Сайд нарын Зөвлөлийн тогтоолоор 1958 оны 3 дугаар сарын 15-нд Шарга сумын төвд 100 гаруй ажилчид, 13 инженер техникийн ажилтан, 17 авто машин бүхий Хөдөө аж ахуйн барилгын ангийг байгуулж ажилуулсан нь барилгын байгууллагын үүсэл болсон юм.

Энэхүү барилгын анги нь Шарга сумын Мал аж ахуйн машинт станцыг барихаар 1.2 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгөтэй, жилдээ 2.2 сая төгрөгийн барилга угсралтын ажил гүйцэтгэх төлөвлөгөөтэй байсан байна. Шарга сумын төвд байсан барилгын анги нь 1959 онд Цагаан-Оломд нүүж очоод, 1960 онд хоёр хуваагдан нэг хэсэг нь Завханд шилжиж, нөгөө хэсэг нь Говь-Алтай аймгийн төвд ирж төвлөрсөн түүхтэй.

Манай аймгийн барилгачид 1960-1970 онд Алтай хотод арван жилийн 5-р сургууль, Халуун ус, Спортын заал, 24 айлын орон сууц, Тоосгоны заводын барилга, 1970-1980 онд аймгийн Холбооны газар, Усны аж ахуйн контор, Үйлдвэрлэлийн байр, Модны үйлдвэр, 27, 36 айлын орон сууц, Халдвартын больниц, 160 ортой нэгдсэн эмнэлэг, Сутай зоогийн газар, Хөргүүртэй махны зоорь, Хүнсний үйлдвэр, Дизель цахилгаан станцын 1.2-р өргөтгөл, АУДyC-ийн барилга, 1980-1990 онд Барилга үйлдвэрлэлийн бааз, 36 айлын гурван ширхэг орон сууц, арван жилийн 3-р сургууль,

280 ортой цэцэрлэг, дизель цахилгаан станцын 3,4-р өргөтгөл, аймгийн намын хороо, Цагдаагийн хэлтэс, Банкны нэгдсэн контор, ХАА-н ТМС, АУК-ын Дотуур байр зэрэг олон арван томоохон барилга байгууламж, үйлдвэр аж ахуйн газруудыг барьж байгуулсны дээр дээрх хугацаанд сумдад сургууль, эмнэлэг, цэцэрлэг, ясли, соёл, үйлчилгээний олон арван барилгуудыг барьж ашиглалтанд оруулсан юм.

Зах зээлийн шилжилтийн жилүүдэд хөрөнгө оруулалт үндсэндээ хийгдэхгүй барилгын ажил зогсонги байдалд орсон боловч 1995-1996 оноос эхлэн бага багаар сэргэж, одоо хөгжих шатандаа орлоо. 1995 онд манай аймагт Хилийн худалдааны үйлчилгээний төв, хүнсний цех, скалад, худаг зэрэг шинэ барилга, Номын сан, даатгалын салбар, ясли, 160 ортой нэгдсэн эмнэлэг, ХАА-н бирж зэрэг газруудын их засварууд хийгдэж байжээ.

Мөн 2019 онд барилга угсралт, их засварын 65.7 тэрбум төгрөгийн ажил хийгдсэн нь 2010 оны дүнгээс 3.4 дахин өссөн байна. Барилга угсралт, их засварын ажлын 10.5 хувийг орон сууцны барилга, 34.1 хувийг орон сууцны бус барилга, 53.1 хувийг нь инженерийн барилга, байгууламж, 2.3 хувийг их засварын ажил тус тус эзэлж байна.

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ
ХАМРАХ ХҮРЭЭ, ОЙЛГОЛТ, ТОДОРХОЙЛОЛТ

Барилгын салбарт ашиглагддаг ойлголт, тодорхойлолт

УИХ-аас 2016 онд “Барилгын тухай” хуулийн шинэчилсэн найруулгыг баталсан байдаг. Тус хуульд заасан ойлголт, тодорхойлолтыг БХБЯ, барилгын салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа ААНБ-уудын хүрээнд мөрдөж байна. Харин “Статистикийн тухай” хуулийн 6 дугаар зүйлийн 3.ё хэсэгт “Барилга угсралт, их засварын ажлын хэмжээ”-г албан ёсны статистикийн мэдээллийн үзүүлэлтэд хамааруулан заасан байдаг. Энэ хуулийн хүрээнд ҮСХ-оос Барилгын салбарын статистикийн мэдээнд дараах ойлголт, тодорхойлолтыг ашиглаж байна. Үүнд:

ХҮСНЭГТ 1. БАРИЛГЫН САЛБАРЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ, ТОДОРХОЙЛОЛТ

Үзүүлэлт	Тодорхойлолт
Объект	Бие даасан барилга (орон сууц, үйлдвэрийн гол корпус, сургууль, цех, агуулах), байгууламж (зам, гүүр, далан, суваг, нүхэн гарц) түүнтэй холбогдож хийгдэх үндсэн ба туслах чанарын бусад байгууламж, гадна инженерийн бүх төрлийн шугам сүлжээ, хийц тоноглол, барилгын талбайд хийгдэх өндөржилт, тохижилт болон засварын бүх ажил
Барилга, байгууламж	Орон сууц, иргэн, үйлдвэр, эрчим хүч, харилцаа холбоо, ус, нефтийн барилга, ус суваг, далан хаалт зэрэг байгууламж, түүний инженерийн шугам сүлжээ
Барилга угсралт, их засварын ажил	Барилга, байшин барих болон инженерийн зориулалтаар зам, гүүр, далан зэрэг инженерийн бусад байгууламжийг барих хэлбэрээр үндсэн хөрөнгийг бий болгох, шинэчлэх, засварлах, өргөтгөхөд чиглэсэн үйл ажиллагаа
Орон сууцны барилга	Хүн суурьшин амьдрах зориулалттай, хамгийн багадаа түүний тал хэсгийг нь орон сууцны зориулалтаар ашигладаг барилга, байгууламж
Орон сууцны бус барилга	Хүн суурьшин амьдрахаас бусад олон төрлийн зориулалтаар баригдах үйлдвэр, худалдаа, үйлчилгээ, эмнэлэг, сургууль, соёлын болон бусад бүх төрлийн барилга, байгууламж
Инженерийн барилга, байгууламж	Газар доор ба дээр техникийн зориулалттай барьсан зам гүүр, телевизийн цамхаг, өндөр хүчдэлийн, дулааны болон ус дамжуулах шугам, сүлжээ, барилга угсралтад ангилагддаггүй барилга, байгууламжийн бүх төрлийн ажил

Хамрах хүрээ

Барилгын салбарт ЭЗБҮҮАСА (ISIC 4.0)-ын дагуу барилга угсралт (41), барилгын инженерчлэлийн үйл ажиллагаа (42), барилгын тусгай ажил (43) гэсэн 3 дэд салбарыг хамруулан авч үздэг.

ХҮСНЭГТ 2. БАРИЛГЫН САЛБАРЫН ХАМРАХ ХҮРЭЭ, (ISIC – 4.0)

Салбар	Дэд салбар	Бүлэг	Анги	Дэд анги	Тодорхойлолт
	41	410	4100		Барилга угсралт
				4100.1	Орон сууцны барилга
				4100.2	Орон сууцны бус барилга
				4100.9	Үйлдвэрийн барилга
	42				Барилгын инженерчлэлийн үйл ажиллагаа
		421	4210		Төмөр зам болон авто замын байгууламж барих үйл ажиллагаа
				4210.1	Авто зам тавих
				4210.2	Төмөр замын суурь бүтэц барих
				4210.3	Төмөр замын далан барих
				4210.4	Гүүр, хоолой/ус зайлуулах суваг, шуудуу барих
				4210.5	Дохиолол төвлөрүүлэх, хориглох байгууламж барих
				4210.6	Төмөр замын дэд бүтэц угсрах
				4210.7	Гүүр, хоолой, хиймэл төхөөрөмж угсрах үйл ажиллагаа
F				4210.9	Дохиолол төвлөрүүлэх, хориглох байгууламж угсрах
		422	4220		Нийтийн аж ахуйн барилга угсралт
		429	4290		Иргэний инженерийн бусад байгууламж үйлдвэрлэл
	43				Барилгын тусгай ажил
		431			Буулгах/нураах ба барилгын талбай бэлтгэх үйл ажиллагаа
			4311		Барилгыг буулгах/нураах үйл ажиллагаа
			4312		Барилгын талбай бэлтгэх үйл ажиллагаа
		432			Цахилгааны тоног төхөөрөмж, ус дамжуулах, сувагжилтын систем угсрах, барилга угсралтын бусад ажил
			4321		Цахилгааны тоног төхөөрөмж, угсралт, суурилуулалт
			4322		Усан хангамж, хийн хангамж, сувагжилт, халаалт, агааржуулагч системийн угсралт
			4329		Барилга угсралтын бусад ажил
		433	4330		Барилгыг дуусгах шатны үйл ажиллагаа
		439	4390		Барилгын бусад тусгай ажил

Эх үүсвэр: <https://metadata.1212.mn/upload/classification/ISIC%204.0%20last.pdf>

Барилга угсралтын үйл ажиллагаа (41) нь дотроо 1 анги, 3 дэд ангитай. Үүнд:

Энэ ангид орон сууцны болон орон сууцны бус барилгыг худалдах зорилгоор өөрийн хөрөнгөөр эсвэл гэрээний үндсэн дээр хийж байгаа үйл ажиллагаа болон тухайн барилга, байгууламжийн угсралтын ажлын зарим хэсгийг эсвэл бүхлээр нь гүйцэтгэж байгаа үйл ажиллагаа хамрагдана. Үүнд:

- ❖ Орон сууцны бүх төрлийн барилга, байгууламж барих үйл ажиллагаа: нэг өрхийн байшин; олон давхар байшинг оруулаад олон өрхийн сууц (4100.1)
- ❖ Орон сууцны бус барилга байгууламжийг барих үйл ажиллагаа: үйлдвэрийн зориулалттай барилга, байгууламж, үйлдвэрийн зориулалттай сургалт, семинар, хурал цуглаан хийх зориулалт бүхий танхим, өрөө; эмнэлэг, сургууль, конторын барилга; зочид буудал, дэлгүүр, худалдааны төв, зах, ресторан; онгоцны буудал спортын байгууламж; газар доорх машины зогсоол; барааны агуулах; шашны зориулалттай барилга, байгууламж, сүм хийд (4100.2)
- ❖ Үйлдвэрийн барилгыг барих, угсрах үйл ажиллагаа (4100.9)

Энэ ангид орон сууцны зориулалт бүхий барилга, байгууламжийг шинэчлэх, сэргээх үйл ажиллагаа бас багтана.

4100.1. Орон сууцны барилга

4100.2. Орон сууцны бус барилга

4100.9. Үйлдвэрийн барилга

Барилгын инженерчлэлийн үйл ажиллагаа (42) нь 3 бүлэг (421), (422), (429), 3 анги (4210), (4220), (4290), 8 дэд ангитай.

Энэ дэд салбарт иргэний зориулалттай инженерийн байгууламжууд барих үйл ажиллагаа багтана. Энэ хэсэгт шинэ ажил, засварын ажил, өргөтгөл, шинэчлэл болон түр зуур ашиглагдах зориулалт бүхий барилга байгууламж орно. Үүнд: Моторт тээврийн хэрэгсэлд зориулсан зам, гудамж, гүүр, нүхэн гарц, төмөр зам, агаарын зам, усан боомт болон бусад усны хамгаалалт, далан, усжуулалтын систем, усны шугам сүлжээ, ариутгах татуурга, үйлдвэрлэлийн цогцолбор, дамжуулах хоолой болон цахилгаан шугам, спортын цогцолбор зэрэг барилгууд орно. Энэ ажил нь өөрийн хөрөнгөөр, төлбөр гэрээний үндсэн дээр хийгдэнэ. Төмөр зам болон авто замын байгууламж барих үйл ажиллагаа (421)

4210. Төмөр зам болон авто зам барих үйл ажиллагаа

4210.1. Авто зам тавих

4210.2. Төмөр замын суурь бүтэц барих

4210.3. Төмөр замын далан барих

4210.4. Гүүр, хоолой/ус зайлуулах суваг, шуудуу барих

- 4210.5. Дохиолол, төвлөрүүлэх хориглох байгууламж барих
- 4210.6. Төмөр замын дэд бүтэц угсрах
- 4210.7. Гүүр хоолой, хиймэл төхөөрөмж угсрах үйл ажиллагаа
- 4210.9. Дохиолол төвлөрүүлэх, хориглох байгууламж угсрах
- 422. Нийтийн аж ахуйн барилга угсралт
- 4220. Нийтийн аж ахуйн барилга угсралт
- 429. Барилгын инженерчлэлийн бусад үйл ажиллагаа
- 4290. Барилгын инженерчлэлийн бусад үйл ажиллагаа

Барилгын тусгай ажил (43) нь 4 бүлэг (431), (432), (433), (439) 7 ангитай. Үүнд:

Энэ дэд салбарт барилгын тусгай үйл ажиллагаа (тусгай худалдаа), өөрөөр хэлбэл барилга байгууламжийн зарим хэсгийг барих, тухайн төсөлд бүхэлд нь үүрэг хүлээлгүйгээр барилгын инженерийн ажил гүйцэтгэх үйл ажиллагаа орно. Эдгээр үйл ажиллагаа нь суурийн овоолго, суурин ажил, каркасны ажил, бетон зуурмагийн ажил, тоосго өрөх, чулуу шигтгэх зэрэг тусгай ур чадвар, тоног төхөөрөмж шаардсан төрөл бүрийн барилга, байгууламжийн ажилд гол төлөв нийтлэг нэг чиглэлээр төрөлжсөн байдаг.

431. Буулгах/нураах талбай бэлтгэх үйл ажиллагаа

4311. Барилгыг буулгах/нураах үйл ажиллагаа

4312. Талбай бэлтгэх үйл ажиллагаа

432. Цахилгаан тоног төхөөрөмж, ус дамжуулах, сувагжилтын систем угсрах, барилга угсралтын бусад ажил

4321. Цахилгаан тоног төхөөрөмж угсралт, суурилуулалт

4322. Усан хангамж, хийн хангамж, сувагжилт, халаалт, агааржуулагч, системийн угсралт

4329. Барилга угсралтын бусад ажил

433. Барилгыг дуусгах шатны үйл ажиллагаа

4330. Барилгыг дуусгах шатны үйл ажиллагаа

439. Барилгын тусгай ажил

4390. Барилгын бусад тусгай ажил

Мэдээлэл цуглуулах маягт, түүнийг нөхөх заавар

Барилгын салбарт дараах 3 төрлийн мэдээний маягтаар ААНБ-уудаас мэдээллийг цуглуулж байна.

Маягтын нэр	Тушаал
Барилга, байгууламж объектын улирлын мэдээ	ББО-1 ҮСХ-ны даргын 2018 оны А/117 тоот тушаал
ААНБ-ын үйл ажиллагааны дэлгэрэнгүй мэдээ	ААНБ-1 ҮСХ-ны даргын 2015 оны 1/161 тоот тушаал
ААНБ-ын үйл ажиллагааны хураангуй мэдээ	ААНБ-2

Мэдээлэл цуглуулах үндсэн нэгж, урсгал

- Барилгын салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа ААНБ нь барилгын мэдээг цуглуулах үндсэн статистикийн нэгж болдог.
- Барилга байгууламж, объектын улирал, жилийн мэдээг ААНБ-аас аймаг, нийслэл (дүүрэг)-ийн статистикийн газар/хэлтэс-т, аймаг, нийслэлийн статистикийн газар/хэлтэс-аас ҮСХ гэсэн урсгалын дагуу цуглуулдаг.

Барилгын салбарын мэдээний урсгал

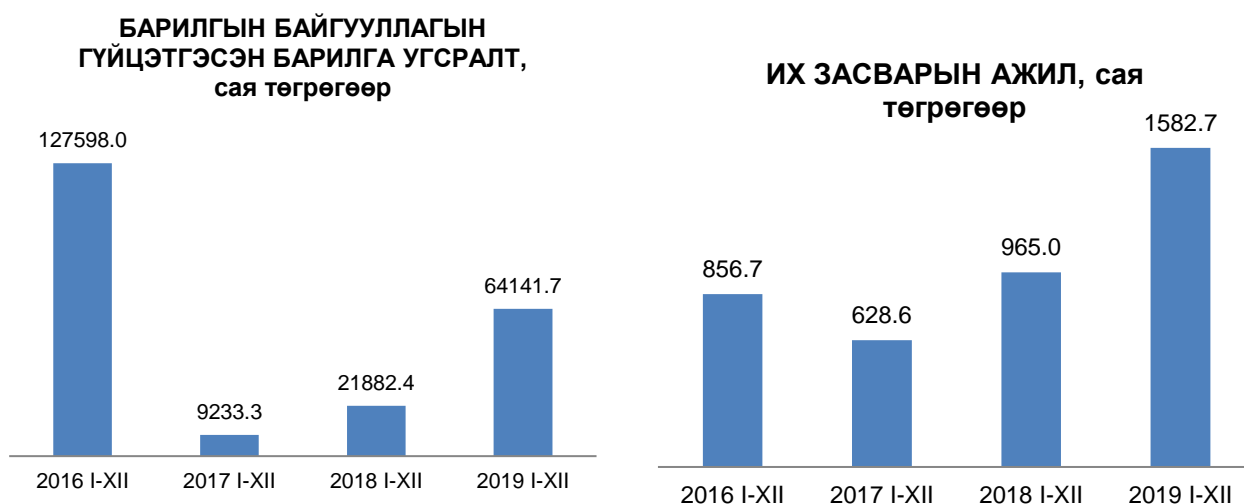

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ

БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖИЛ

Барилга угсралт, их засварын ажил

Мөн 2019 онд барилга угсралт, их засварын 65.7 тэрбум төгрөгийн ажил хийгдсэн нь 2010 оны дүнгээс 3.4 дахин өссөн байна. Барилга угсралт, их засварын ажлын 10.5 хувийг орон сууцны барилга, 34.1 хувийг орон сууцны бус барилга, 53.1 хувийг нь инженерийн барилга, байгууламж, 2.3 хувийг их засварын ажил тус тус эзэлж байна.

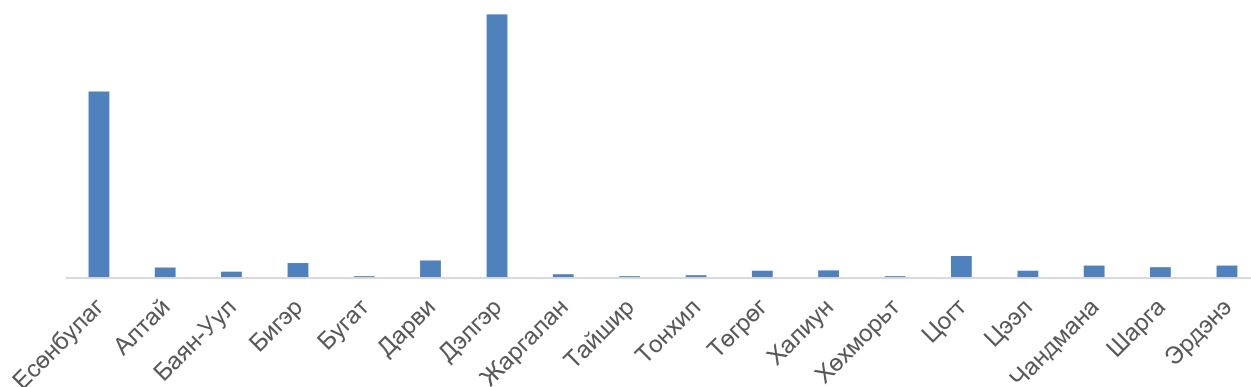
БАРИЛГЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ГҮЙЦЭТГЭСЭН БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖИЛ, гүйцэтгэгчийн төрлөөр, сая.төг

Барилгын төрөл	2016 I-XII	2017 I-XII	2018 I-XII	2019 I-XII
Нийт	128454.7	9861.9	22847.4	65724.4
Орон сууцны барилга	434.7	1200	3597.8	6899.3
Орон сууцны бус барилга	6557.5	6585	14104.6	22446.3
Үйлдвэрийн	0	800	1888.7	548.5
Худалдаа, үйлчилгээний	225	0	0	1700
Эмнэлэгийн	215.7	0	3360.4	4639
Сургууль, соёлын	5362.2	4726	6501.9	12780
Бусад	754.5	1059	2353.7	2778.7
Инженерийн барилга, байгууламж	120605.7	1448.3	4180	34796.1
Эрчим хүчний	68.4	0	111.3	909
Авто зам	116328.2	0	904.7	30549.7
Далан, суваг, шугам, сүлжээ	2298	188.6	2939	3185
Бусад (зам, талбайн бусад ажил)	1911.1	1259.7	225	152.4
Их засварын ажил	856.7	628.6	965	1582.7

ХҮСНЭГТ . БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖЛЫН ХЭМЖЭЭ, сумаар,
тэрбум төгрөгөөр

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
БҮГД	14 780.6	17 460.6	128 454.7	9 861.9	22 847.4	65 724.4
Есөнбулаг	13 144.4	11 135.4	121 480.4	8 846.7	13 906.9	20 710.3
Алтай			1 270.6	246.	478.0	1 184.0
Баян-Уул	132.0		60.0			694.8
Бигэр	212.4	1 100.0		15.0	30.0	1 666.2
Бугат	205.1		154.1	206.3	426.6	200.0
Дарви	15.0			15.0	783.0	1 963.6
Дэлгэр	183.2	2 015.0	2 941.5	48.0	605.8	29 276.2
Жаргалан	70.	26.4	20.0	9.7	2 197.0	428.2
Тайшир	115.	309.8	999.1	127.5	166.8	196.0
Тонхил	270.	1 032.		15.0	365.3	300.4
Төгрөг	70.5	966.5	72.5		159.9	808.0
Халиун		115.0	337.4	103.0	106.2	851.4
Хөхморьт	182.0	44.8	163.4	38.0	65.0	194.0
Цогт	18.2	370.0	679.0	36.0	153.9	2 451.4
Цээл	29.8	60.5	19.0		585.0	802.6
Чандмана	49.9	67.8	158.4	18.0	1 445.0	1 393.5
Шарга	60.0	78.2	29.9	137.7	703.0	1 219.4
Эрдэнэ	23.1	139.1	69.4		670.1	1 384.6

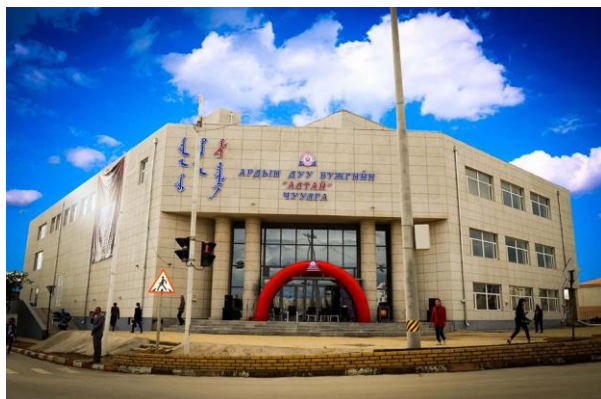
БАРИЛГЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ГҮЙЦЭТГЭСЭН БАРИЛГА УГСРАЛТ,
ИХ ЗАСВАРЫН АЖИЛ

Сүүлийн жилүүдэд хийгдсэн томоохон бүтээн байгуулалтууд:

Боловсролын салбарын хөрөнгө оруулалт нэмэгдэж, улсын төсвийн санхүүжилтээр Баян-Уул сумын 640, Чандмань, Дарив сумдад 320, Есөнбулаг сумын 960 хүүхдийн сургуулийн барилга, Тайшир сумд 250 хүний суудалтай соёлын төвийн барилга, Чандмань сумын 100 ортой сургуулийн дотуур байрны барилга, Эрдэнэ, Цогт сумдад 100 хүүхдийн, Тайшир сумын 75 хүүхдийн цэцэрлэг, Есөнбулаг суманд 100 хүүхдийн хүчин чадалтай номын сангийн барилга байгууламжууд баригдаж ашиглалтад орсон. Төгрөг, Халиун, Тонхил, Дэлгэр, Жаргалан сумдын сургууль, Бугат, Цогт сумын Баянтоорой тосгон, Хөхморьт, Есөнбулаг сумын 4, 6 дугаар цэцэрлэгүүд, Тайшир, Бигэр, Халиун, Шарга, Алтай, Бугат, Дэлгэр сумдын дотуур байруудад их засварын ажил хийгджээ.

Бүтээн байгуулалт нэмэгдсэн нь ерөнхий боловсролын сургууль, цэцэрлэг, дотуур байрын хүрэлцээ хангамж нэмэгдэж, багш, сурагчдын сурч, хөгжих таатай орчин нөхцөл бүрдээд байна. Хүүхэд залуучуудын чөлөөт цагийг үр бүтээлтэй, боловсон өнгөрүүлэх зорилгоор Есөнбулаг суманд Хүүхэд, залуучуудын ордон, Ардын дуу бүжгийн "Алтай чуулга" баригджээ.

Монгол улсын Засгийн газрын 2018 оны 81 дүгээр тогтоолоор батлагдсан "Түрээсийн орон сууц" хөтөлбөрийн хүрээнд баригдсан 40 авто машины зогсоолтой, 120 айлын 2 орон сууцны барилгын ажлыг дуусган иргэдээ орон сууцжуулснаар Есөнбулаг сумын анхны инженерийн бүрэн хангамжтай орон сууц бий боллоо.

Орон сууцны барилга шинээр баригдаж байгаа нь иргэд орон нутагт ажил хөдөлмөр эрхлэх, тав тухтай тохилог орчинд амьдрах нөхцөлийг хангаж байгаа юм.

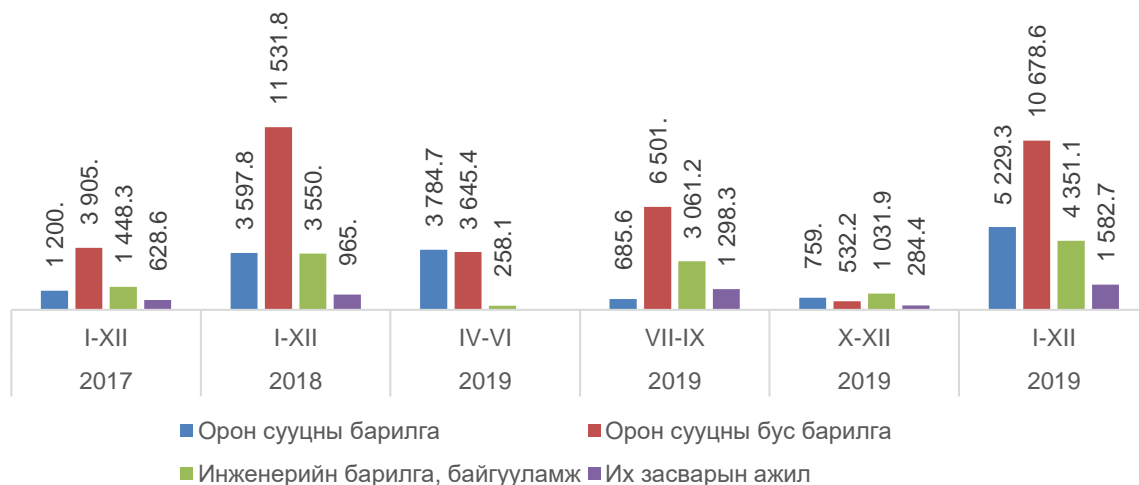
Баянхонгор аймгийн Байдрагийн гүүрнээс Алтай хүрэх 126.7 км замын бүтээн байгуулалтын ажил 70 хувьтай байгаа ба тус аймаг Улаанбаатар хоттой хатуу хучилттай замаар бүрэн холбогдох боломж бүрдлээ.

Төрийн болон хувийн хэвшлийн байгууллагууд ажил, үйлс амжилт бүтээлээрээ тэргүүлж, усан цахилгаан станц, төвийн эрчим хүчний систем, нийслэл хоттой хатуу хучилттай авто замаар бүрэн холбогдох нь иргэдийн ажиллаж, амьдрах, сурч хөгжих ая тухтай орчныг алхам алхамаар бүрдүүлсээр байна.

2019 онд ашиглалтанд оруулсан үндсэн фондын ажлын 35.2 хувийг хоёрдугаар улиралд, 52.9 хувийг гуравдугаар улиралд, 11.9 хувийг дөрөвдүгээр улиралд тус тус гүйцэтгэсэн байна.

Ашиглалтад оруулсан үндсэн фонд, барилгын төрлөөр, тайлант оны гүйцэтгэлээр

АШИГЛАЛТАД ОРУУЛСАН ҮНДСЭН ФОНД, барилгын төрлөөр, тайлант оны гүйцэтгэлээр

Барилгын төрөл	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	I-XII	I-XII
Нийт	14 780.6	15 460.6	126 254.7	7 181.9	19 644.6	21 841.8
Орон сууцны барилга	1 812.3	1 797.	434.7	1 200.	3 597.8	5 229.3
Орон сууцны бус барилга	6 743.3	7 546.8	6 557.5	3 905.	11 531.8	10 678.6
Үйлдвэрийн					1 888.7	548.5
Худалдаа, үйлчилгээний	267.	115.	225.			1 700.
Эмнэлэгийн			215.7		3 360.4	2 309.
Сургууль, соёлын	2 383.5	4 366.8	5 362.2	2 846.	4 577.	4 966.4
Бусад	4 092.8	3 065.	754.5	1 059.	1 705.7	1 154.7
Инженерийн барилга, байгууламж	5 036.3	5 162.	118 405.7	1 448.3	3 550.	4 351.1
Эрчим хүчний	199.		68.4		111.3	909.
Авто зам	2 720.		116 328.2		904.7	3 011.2
Далан, суваг, шугам, сүлжээ	624.8	4 310.7	98.	188.6	2 309.	305.1
Бусад (зам, талбайн бусад ажил)	1 492.5	851.3	1 911.1	1 259.7	225.	125.8
Их засварын ажил	1 188.6	954.7	856.7	628.6	965.	1 582.7